

અધ્યયન નીપજ

1. મનોવૈજ્ઞાનિક માપનની સંકલ્પના, પૂર્વધારણાઓ અને લાક્ષણિકતાઓ વિશે સમજાવે.
2. મનોવૈજ્ઞાનિક માપનની કસોટીઓનું વિવિધ સદર્ભ પ્રમાણે વર્ગીકરણ કરે.
3. માર્ગદર્શનની પ્રક્રિયામાં મનોવૈજ્ઞાનિક પરીક્ષણનું મહત્ત્વ, નૈતિક સમસ્યાઓ અને નૈતિક સિદ્ધાંતો વિશે સમજાવે.
4. મનોવૈજ્ઞાનિક માપનની પ્રક્રિયામાં મુલાકાત, અવલોકન, અને રિકાર્ડ (ઉપાખ્યાનાત્મક અને સંચયી પ્રગતિ પત્રક)નો પરિચય અને ઉપયોગ જણાવે.
5. બુદ્ધિ કસોટી, વ્યક્તિત્વ કસોટી, સાંવેગિક બુદ્ધિમાપદંડ/કસોટી, અને વલણ માપદંડનો પરિચય તેમજ માર્ગદર્શન અને સલાહમાં ઉપયોગ વિશે સમજાવે.
6. આદર્શ મનોવૈજ્ઞાનિક કસોટીની લાક્ષણિકતાઓનું વર્ણન કરે.
7. સિદ્ધિ કસોટી, અભિયોગ્યતા કસોટી, રસ-સંશોધનિકાની સંકલ્પના, પ્રકાર, અને કસોટી રચનાના સોપાનો સમજાવે.
8. વય માનાંક, ગ્રેડ માનાંક, સ્ટાન્ડર સ્કોર, T-સ્કોર, અને સ્ટેનાઈ સ્કોરનો પરિચય, લાભ અને મર્યાદા વિશે કહે.
9. શૈક્ષિક, માનસિક, સાંવેગિક અને વ્યાવસાયિક સમસ્યાઓ જણાવી તેના નિદાનમાં ઉપયોગી પરીક્ષણ વિશે સમજાવે.
10. મનોવૈજ્ઞાનિક કસોટીઓના ઉપયોગ સમયે રાખવાની તકેદારીઓ વિશે સમજાવે.

પ્રશ્ન-1 નીચેનામાંથી કોઈ પણ ત્રણ પ્રશ્નોના ઉત્તર આશરે 200 શબ્દમાં આપો.

(18)

1. “માર્ગદર્શનની પ્રક્રિયામાં મનોવૈજ્ઞાનિક માપન એક મહત્ત્વપૂર્ણ બાબત છે” – આ વિધાનની ચર્ચા તમારા શબ્દોમાં કરો.
“માર્ગદર્શનની પ્રક્રિયામાં મનોવૈજ્ઞાનિક માપન એક મહત્ત્વપૂર્ણ વિષય છે.” આ વિધાનની ચર્ચા તમારા શબ્દોમાં કરો.
2. બુદ્ધિની સંકલ્પનાને સ્પષ્ટ કરી માર્ગદર્શનની પ્રક્રિયામાં બુદ્ધિ પરીક્ષણનું મહત્ત્વ સમજાવો.
બુદ્ધિના સંકલ્પનાને સ્પષ્ટ કરી માર્ગદર્શનની પ્રક્રિયામાં બુદ્ધિ પરીક્ષણનું મહત્ત્વ સમજાવો.
3. મનોવૈજ્ઞાનિક પરીક્ષણ સંબંધિત નૈતિક સમસ્યાઓની સૂચિ આપી તેની ચર્ચા કરો.
મનોવૈજ્ઞાનિક પરીક્ષણ સંબંધિત નૈતિક સમસ્યાઓની સૂચિ આપી તેની ચર્ચા કરો.
4. મનોવલણનો અર્થ સ્પષ્ટ કરી માર્ગદર્શનની પ્રક્રિયામાં તેનું મહત્ત્વ જણાવો.
મનોવલણનો અર્થ સ્પષ્ટ કરી માર્ગદર્શનની પ્રક્રિયામાં તેનું મહત્ત્વ જણાવો.
5. વ્યાવસાયિક માર્ગદર્શન આપતી વખતે તમે કયા-કયા મુદ્દાઓને ધ્યાનમાં રાખશો?
વ્યાવસાયિક માર્ગદર્શન આપતી વખતે તમે કયા-કયા મુદ્દાઓને ધ્યાનમાં રાખશો?

પ્રશ્ન-2 નીચેનામાંથી કોઈ પણ એક પ્રશ્નનો આશરે 500 શબ્દમાં ઉત્તર આપો.

(12)

1. આદર્શ મનોવૈજ્ઞાનિક કસોટીની લાક્ષણિકતાઓનું સવિસ્તાર વર્ણન કરો.
આદર્શ મનોવૈજ્ઞાનિક પરીક્ષણની લાક્ષણિકતાઓનું સવિસ્તાર વર્ણન કરો.
2. સિદ્ધિ કસોટી નિર્માણના સોપાનોની ચર્ચા કરો.
સિદ્ધિ પરીક્ષણ નિર્માણના સોપાનોની ચર્ચા કરો.

પ્રશ્ન-૩ નીચેનામાંથી કોઈ પણ એક પ્રશ્નનો ઉત્તર આશરે 400 શબ્દોમાં આપો.

(08)

1. અવલોકનનો અર્થ, પ્રકાર અને મહત્ત્વ વિશે વિસ્તારથી લખો.
अवलोकन का अर्थ, प्रकार एवं महत्त्व के बारे में विस्तार से लिखिये.
2. પરિચય, પ્રકાર અને મહત્ત્વ ને ધ્યાનમાં રાખી “માનંકો” પર એક વિસ્તૃત નોંધ તૈયાર કરો.
परिचय, प्रकार एवं महत्त्व को ध्यान में रखते हुए मानांको पर एक विस्तृत नोंध तैयार कीजिये.

પ્રશ્ન-4 નીચેનામાંથી કોઈ પણ ત્રણ પ્રશ્નોના ઉત્તર આશરે 150 શબ્દોમાં આપો.

(12)

1. “માર્ગદર્શનની પ્રક્રિયાના એક મહત્ત્વપૂર્ણ સાધન તરીકે સાક્ષાત્કાર” – વિષય પર એક નોંધ તૈયાર કરો.
“मार्गदर्शन की प्रक्रिया में एक महत्त्वपूर्ण उपकरण के रूप में साक्षात्कार”, विषय पर एक नोंध तैयार करो.
2. શાળાસ્તર પર વિદ્યાર્થીએ અનુભવાતી શૈક્ષણિક સમસ્યાઓનું વર્ણન કરો.
विद्यालय स्तर पर विद्यार्थियों के द्वारा अनुभूत की जाने वाली शैक्षिक समस्याओं का वर्णन कीजिए.
3. મનો મનોવૈજ્ઞાનિક પરીક્ષણોનો ઉપયોગ કરતી વખતે તમે કયા-કયા બાબતોને ધ્યાન રાખશો?
मनोवैज्ञानिक परीक्षणों के उपयोग के समय आप किन-किन बातों का ध्यान रखेंगे?
4. માનસિક સમસ્યાની સંકલ્પનાને સ્પષ્ટ કરી, તેના નિદાનમાં ઉપયોગી મનોવૈજ્ઞાનિક પરીક્ષણોની ચર્ચા કરો.
मानसिक समस्या की संकल्पना स्पष्ट करते हुए इसके निदान में उपयोगी मनोवैज्ञानिक परीक्षणों की चर्चा कीजिए.
5. મનોવૈજ્ઞાનિક માપન સંબંધિત પૂર્વધારણાઓની ચર્ચા કરો.
मनोवैज्ञानिक मापन से संबंधित पूर्वधारणाओं की चर्चा कीजिए.

પ્રશ્ન-5 નીચેના પ્રશ્નોના એક-બે વાક્યમાં જવાબ લખો.

(10)

1. સંચયી પ્રગતિ પત્રકના કોઈ પણ બે ઉપયોગ જણાવો.
संचई प्रगति पत्रक का कोई दो उपयोग बताइए.
2. સંચાલનના આધારે મનોવૈજ્ઞાનિક કસોટીઓને કેટલાં ભાગોમાં વર્ગીકૃત કરી શકાય છે? સંચાલન કે આધાર પર મનોવૈજ્ઞાનિક કસોટીઓ કો કિતને ભાગોં મેં વર્ગીકૃત કિયા જા સકતા હૈં?
3. બુદ્ધિ કસોટીના કોઈપણ બે પ્રકારોનું વર્ણન કરો.
बुद्धि कसौटी के किन्ही दो प्रकारों का वर्णन कीजिए.
4. વિદ્યાર્થીઓ દ્વારા અનુભવાતી કોઈ પણ બે ભાવનાત્મક (સાંવેગિક) સમસ્યાઓ જણાવો.
विद्यार्थियों के द्वारा अनुभूत की जाने वाली किन्ही दो सांवेगिक समस्याओं का वर्णन कीजिए.
5. અભિયોગ્યતાનો અર્થ સ્પષ્ટ કરો.
अभियोग्यता का अर्थ स्पष्ट कीजिये.

-----*